การพัฒนาแบบฝึกการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านโน้ต การบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และการสร้างความมีวินัยในการฝึกซ้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

The development of the practice of playing the Gong Wong Yai to promote the ability to read notes playing the Gong Wong Yai and building discipline in training of Mathayomsuksa 4 students at Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School, Phetchaburi Province

ปกป้อง ขำประเสริฐ[1]/วีรวัฒน์ จันทรัตนะ[2]/ณัฐกานต์ ภาคพรต[3]/กมลาลักษณ์ นวมสำลี[4]

Pokpong Khamprasert[1]/Weerawat Chantharattana[2]/Nuttakan Pakprod[3]/ Kamalalak Nuamsamlee[4]

[1, 4] อาจารย์ประจำสาขาดนตรีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

[1, 4] Lecturer in Music Education, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University

[2]อาจารย์ประจำสาขาวิชาพื้นฐานวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

[2]Lecturer in the Basic Teaching Profession Department, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

[3]อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

[3]Lecturer in the Graduate Diploma Program in Teaching Profession, Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Corresponding author E-mail: [1]pokpong.kha@mail.pbru.ac.th, [2]weerawat.cha@mail.pbru.ac.th, [3]nattakan.pak@mail.pbru.ac.th, [4]kamalalak.fern@gmail.com

(Received: May 20, 2023; Revised: August 29, 2023; Accepted: June 5, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และความสามารถในการอ่านโน้ต ก่อนเรียนและหลังเรียนหลังการใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี 3) ศึกษาคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ 2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ 3) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่จำนวน 4 แผน 4) แบบประเมินความสามารถในการอ่านโน้ต 5) แบบประเมินคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.75/83.00 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้แบบโดยใช้แบบฝึกทักษะพบว่า หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน โดยหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 47.80 คิดเป็นร้อยละ 95.60 ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 34.60 คิดเป็น ร้อยละ 69.20 ซึ่งมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย 13.20 คิดเป็นร้อยละ 26.40 ความสามารถในการอ่านโน้ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้แบบโดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 26.10 คิดเป็นร้อยละ 87.00 ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 19.60 คิดเป็นร้อยละ 65.33 มีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย 6.50 คิดเป็นร้อยละ 21.67 และ 3) ผลการประเมินคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ มีคะแนน เฉลี่ยรวม 4.40 (S.D.= 0.632) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ฆ้องวงใหญ่ ทักษะ แบบฝึกทักษะ

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop and determine the efficiency of the skill exercises for playing the Gong Wong Yai for Mathayomsuksa 4 students at Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School in Phetchaburi Province; 2) to study the ability to read notes before and after using the skill exercises for playing the Gong Wong Yai for Mathayomsuksa 4 students at Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School in Phetchaburi Province; and 3) to study the characteristics of discipline in the training of Mathayomsuksa 4 students at Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School in the second semester of the academic year 2020. 35 students were selected by purposive sampling. The instruments used in this study were the skill exercises of playing the Gong Wong Yai, achievement tests, four lesson plans based on the skill exercises of playing the Gong Wong Yai, a note reading ability assessment, and a practice discipline assessment form. The statistics used for analyzing the data were mean, standard deviation (S.D.), E1/E2, and percentage. The research results could be summarized as follows: 1) The efficiency of the skill learning of playing the Gong Wong Yai of students in Mathayomsuksa 4 at Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School was equal to 82.75/83.00; 2) the comparative results of learning achievement in the skill of playing the Gong Wong Yai before and after learning of students in Mathayomsuksa 4 at the Demonstration School of Phetchaburi Rajabhat University were that after studying, the average score was 47.80, representing 95.60 percent, and before learning received an average score of 34.60, representing 69.20 percent, with an average progression of 13.20, representing 26.40 percent. The ability to read notes for Mathayomsuksa 4 students at Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School that learned by using skill training was found to be higher after learning than before learning. Before learning, the average score was 19.60, representing 65.33 percent, and after learning, the average score was 26.10, representing 87.00 percent, with an average progression of 6.50, representing 21.67 percent. 3) The assessment result of the characteristics of disciplined practice in Mathayomsuksa 4 students at Phetchaburi Rajabhat University Demonstration School who learned by using the instrumental skills of Gong Wong Yai had an average score of 4.40 (S.D.= 0.632), which was at a high level.

Keyword: Gong Wong Yai, Skill, Skill exercises

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาชาติ และเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาบุคลากรของชาติให้เป็นคนเก่ง คนดี และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างสมบูรณ์ ปัจจุบันการศึกษาของไทยได้ผลักดันให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ระบุให้จัดการศึกษาแก่ผู้เรียนทั้งสิ้น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะนั้น สามารถแบ่งการจัดการเรียนรู้ได้ออกเป็น 3 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 ทัศนศิลป์ สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ โดยกลุ่มดนตรีนั้นได้มีการระบุสาระการเรียนรู้ คือ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ด้านองค์ประกอบดนตรี สามารถแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าทางดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าทางดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล มีทักษะการขับร้องบทเพลงหรือทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรียะ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ในสาระการเรียนรู้ดนตรีนี้ เมื่อนำหลักสูตรมาวิเคราะห์จะพบว่า ตัวหลักสูตรมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดองค์ประกอบทางดนตรีทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางดนตรี ทักษะทางดนตรี และทัศนคติที่ดีต่อดนตรี เพื่อใช้สร้างสุนทรียะให้กับตนเอง และเข้าใจความแตกต่างในสุนทรียะของผู้อื่น ซึ่งผู้เรียนต้องมีความเข้าใจในศาสตร์ทางดนตรีทั้งด้านดนตรีไทยและดนตรีสากลด้วย

ในอดีตการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรีไทยนั้น จะให้ครูดนตรีเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนโดยตรงในแบบมุขปาฐะ นักเรียนจึงยึดรูปแบบของครูเป็นหลัก โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในด้านทักษะ และการจดจำทำนองเพลง ซึ่งทำนองเพลงไทยในอดีตนั้นไม่ได้มีการกำหนดให้เป็นโน้ต โด เร มี ฟา ซอล อย่างในปัจจุบัน การจดจำทำนองเพลงจึงเป็นไปตามแต่ครูผู้สอนจะคิดค้นขึ้น เพื่อให้ลูกศิษย์สามารถจดจำทำนองเพลงได้ เช่นการร้องทำนองเป็น นอย น้อย นอย ตามเสียงของทำนองเพลง ปัจจุบันรูปแบบการจัดการเรียนรู้รวมถึงวิธีการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านดนตรีไทยนั้นได้มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ เนื่องด้วยองค์ความรู้ทางดนตรีที่จะเกิดขึ้นได้กับผู้เรียนนั้นมิใช่เพียงการได้รับความรู้เท่านั้น แต่หากต้องสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ กระทั่งนำไปสู่การก่อให้เกิดสุนทรียะกับตนเองและเข้าใจในสุนทรียะของผู้อื่นได้

การสร้างให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ทางดนตรี ทักษะทางดนตรี และทัศนคติที่ดีต่อดนตรีนั้น จำเป็นต้องใช้องค์ประกอบหลายประการ และการจัดการเรียนรู้ที่จะได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่สมบูรณ์นั้นเป็นไปได้ยากดังที่ วิไลพร

ภูมิเขตร์ (2560: 2) ได้กล่าวว่า ดนตรียังเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากผู้เรียนไม่สามารถเปิดตำราค้นคว้าหาความรู้ให้เข้าใจด้วยตนเองทั้งหมดได้ อีกทั้งตัวผู้เรียนยังมีความแตกต่างกันในเรื่องของการเรียนรู้และทักษะเฉพาะบุคคล รวมถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของบุคลากรทางด้านดนตรีนั้นต้องมีทักษะที่มีความเฉพาะเท่านั้นจึงจะสามารถจัดการเรียนรู้และนำไปสู่เป้าหมายที่สมบูรณ์ได้ สอดคล้องกับ ธิติ ปัญญาอินทร์ (2553) ที่ได้กล่าวถึงปัญหาการจัดการเรียนรู้ด้านดนตรีนั้นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นและผู้สอนไม่สามารถแก้ไขได้ คือ ความแตกต่างของผู้เรียน ความรู้และความพร้อมของผู้เรียน ความรู้ในทฤษฎีดนตรีของผู้เรียน ความพร้อมของสื่อการเรียนรู้ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งนอกจากปัญหาและปัจจัยข้างต้นที่กล่าวมานี้ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2538: 1) ยังได้กล่าวว่า ความรู้สึกของสุนทรียทางเสียงดนตรีนั้นเกิดขึ้นจากประสบการณ์ทางดนตรีของผู้ฟังแต่ละบุคคลซึ่งมีไม่เท่ากัน และความซาบซึ้งทางดนตรีนั้นไม่สามารถสอนให้กันได้ เพียงแต่สามารถชี้แนะแนวทางให้ผู้นั้นเกิดความรู้สึกได้ด้วยตัวเอง ดังนั้นการจัดประสบการณ์ทางด้านเสียงดนตรีเป็นเพียงวิถีทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนดนตรีเกิดความซาบซึ้งได้ด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่จะสมบูรณ์ได้นั้นจำเป็นต้องใช้องค์ประกอบและทรัพยากรที่มีความพร้อมอย่างยิ่ง

จากการจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัย ในรายวิชาดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี นั้นพบว่า ผู้เรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการเรียนรู้แต่ยังขาดเครื่องมือที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และการทบทวนบทเรียนเพื่อใช้ในการฝึกซ้อมด้วยตนเอง จากปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาแบบฝึกการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านโน้ต การบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และการสร้างความมีวินัยในการฝึกซ้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และความสามารถในการอ่านโน้ตก่อนเรียนและหลังเรียน หลังการใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

สมมุติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และความสามารถในการอ่านโน้ต ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี หลังการใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตัวแปรที่ทำการศึกษา

ตัวแปรต้น: แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ตัวแปรตาม:

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และความสามารถในการอ่านโน้ต ก่อนเรียนและหลังเรียน หลังการใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

3. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ระยะเวลาในการศึกษา ครั้งละ 50 นาที จำนวน 8 ครั้ง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบฝึกการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านโน้ตการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และการสร้างความมีวินัยในการฝึกซ้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาหลักสูตร หนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ขั้นเตรียมการ

1) ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ การสร้างแบบสัมภาษณ์ การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะ การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และการสร้างแบบฝึกทักษะ เพื่อนำไปใช้ในการรวบรวมข้อมูลและนำไปใช้สร้างเครื่องมือสำหรับการทำวิจัยต่อไป

2) ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูสาระการเรียนรู้ศิลปะเฉพาะดนตรีไทย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนรายวิชาดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ข้อคำถาม และทดสอบทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ระดับพื้นฐาน โดยใช้ชุดการทดสอบทักษะฆ้องวงใหญ่จำนวน 5 ข้อ ไปทดสอบนักเรียนเพื่อดูความสามารถในทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และทักษะการอ่านโน้ต นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครู และผลการทดสอบทักษะมาสรุปสภาพปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ไข

2.2 ขั้นสร้างเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยดำเนินการโดยเริ่มจากการศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากทฤษฎีและหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์ สร้างแบบสัมภาษณ์ แบบปลายเปิด จำนวน 1 ตอน จำนวน 5 ข้อ โดยสัมภาษณ์สภาพปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับวิชาดนตรีที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์ที่ถูกต้องไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบฝึกทักษะ

2) แบบวัดทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จำนวน 5 ข้อ โดยผู้วิจัยได้เลือกมาจากวรรคเพลงต่าง ๆ ในบทเพลงที่ระบุไว้ในเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย พุทธศักราช 2553 ขั้นที่ 1 - 3 แล้วนำมาออกแบบแบบวัดทักษะพื้นฐานการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จำนวน 5 ข้อ โดยให้นักเรียนอ่านโน้ตและบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของวรรคเพลงที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะ จากนั้นนำไปแก้ไขแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่และการอ่านโน้ตไทย ผู้วิจัยดำเนินการโดยเริ่มจากศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึก

ทักษะ หลังจากนั้นสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยแบบฝึกทักษะ จำนวน 4 แผน จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้โดใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 4 แผน ให้อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 4 แผน ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวม (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.87 แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เสร็จสมบูรณ์แล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

4) แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ผู้วิจัยดำเนินการโดยเริ่มจากศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ศึกษาเกณฑ์มาตรฐานดนตรีไทย พุทธศักราช 2553 ขั้นที่ 1 - 3 ในด้านทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตี ศึกษาทฤษฎีหลักการสร้างแบบฝึกทักษะ และศึกษาทฤษฎีและหลักการการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา สร้างแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จำนวน 4 ชุดแบบฝึกทักษะ ได้แก่ ชุดที่ 1 แบบฝึกทักษะ เรื่อง วิธีการบรรเลงขั้นพื้นฐาน การจับไม้ตี ท่านั่ง การตีคู่ 4 และคู่ 8 ชุดที่ 2 แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแบ่งมือและคู่เสียงสำหรับฆ้องวงใหญ่ ชุดที่ 3 แบบฝึกทักษะ เรื่อง การกรอ และการตีประคบมือ ชุดที่ 4 แบบฝึกทักษะ เรื่อง การสะบัดและบทเพลงสำหรับฆ้องวงใหญ่ จากนั้นนำแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จำนวน 4 แบบฝึกทักษะไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี จำนวน 3 ท่าน ประเมินแบบฝึกทักษะเพื่อพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง จากผลการวิเคราะห์ IOC ได้ค่าเท่ากับ 0.93 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ที่ผู้วิจัยสร้างนั้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ นำแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ผู้วิจัยดำเนินการโดยเริ่มจากศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งประกอบด้วยแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) และแบบทดสอบทักษะ จำนวน 10 ข้อ นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวม (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.83 แสดงว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

6) แบบวัดความสามารถในการอ่านโน้ต ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแล้ว ซึ่งมีแบบทดสอบจำนวน 10 ข้อ นำมาใช้เพื่อวัดความสามารถในการอ่านโน้ต โดยเพิ่มเติมการสร้างแบบประเมินความสามารถในการอ่านโน้ต และเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) นำแบบวัดความสามารถในการอ่านโน้ตไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวม (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.83 แสดงว่าแบบวัดความสามารถในการอ่านโน้ต ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

7) แบบวัดคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของผู้เรียน ผู้วิจัยดำเนินการโดยเริ่มจากศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างเครื่องมือวัดเจตพิสัย วิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบวัดคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อม ซึ่งประกอบด้วยแบบวัดคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของผู้เรียนลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) นำแบบวัดคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของผู้เรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาข้อคำถามเพื่อค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวม (IOC) มีค่าเท่ากับ 0.80 แสดงว่าแบบวัดคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของผู้เรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองแบบ One group pretest-posttest design มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และแบบวัดความสามารถในการอ่านโน้ต ไปทดสอบก่อนการเรียน (Pre - test) กับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จำนวน 4 แผน (แผนละ 2 ชั่วโมง) โดยใช้เวลาในการสอนจำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง ซึ่งในการสอนครูผู้สอนจะนำแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ไปใช้ประกอบการสอน และในแต่ละแบบฝึกผู้วิจัยจะเก็บคะแนนของการทำแบบฝึกแต่ละชุดเพื่อนำไปหาค่า E_1 โดยแบบฝึกมีดังนี้

1) แบบฝึกทักษะ เรื่อง วิธีการบรรเลงขั้นพื้นฐาน การจับไม้ตี ท่านั่ง การตีคู่ 4 และคู่ 8
2) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแบ่งมือและคู่เสียงสำหรับฆ้องวงใหญ่
3) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การกรอและการตีประคบมือ
4) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การสะบัดและบทเพลงสำหรับฆ้องวงใหญ่

3.3 ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทาการเรียนเรื่องทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และแบบวัดความสามารถในการอ่านโน้ต จำนวน 10 ข้อ ไปทดสอบหลังเรียน (post-test) กับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 ผู้วิจัยนำแบบวัดคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของผู้เรียน ให้ผู้เรียนประเมินตนเองคนละ 1 ชุด และผู้สอนประเมินผู้เรียนแต่ละคน

3.5 ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 วิเคราะห์สภาพปัญหาการเรียนวิชาดนตรี ในหัวข้อทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแบบฝึกทักษะ

4.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การคำนวณหาประสิทธิภาพ E_1/E_2

4.3 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านโน้ตระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

4.4 วิเคราะห์คุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบฝึกการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านโน้ตการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และการสร้างความมีวินัยในการฝึกซ้อม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลจากการศึกษาสภาพปัญหาด้านทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อคำถาม โดยนำไปสัมภาษณ์ครูผู้สอนรายวิชาดนตรี พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะเนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างกัน การทบทวนเนื้อหาและการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ขึ้นมา 1 ชุด แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อคือ ทักษะการบรรเลง ไม่มีผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ในส่วนทักษะการอ่านโน้ต ไม่มีผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 เช่นกันจากสภาพปัญหาดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปใช้เป็นฐานในการสร้างแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่

2. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

รายการ	แบบฝึกทักษะที่ 1	แบบฝึกทักษะที่ 2	แบบฝึกทักษะที่ 3	แบบฝึกทักษะที่ 4	หลังเรียน
รวม	81	84	83	83	83
ค่าเฉลี่ย	8.10	8.40	8.30	8.30	8.30
ผลรวมค่าเฉลี่ยแต่ละแบบฝึก				8.27	
ประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะ (E_1/E_2)				82.75	83.00

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.75/83.00 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าก่อนและหลังเรียน	ค่าร้อยละความก้าวหน้าก่อนและหลังเรียน
คะแนนก่อนเรียน	10	50	34.60	69.20		
คะแนนหลังเรียน	10	50	47.80	95.60	13.20	26.40

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 34.60 คิดเป็นร้อยละ 69.20 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 47.80 คิดเป็นร้อยละ 95.60 โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย 13.20 คิดเป็นร้อยละ 26.40

4. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโน้ต ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ตารางที่ 3 ค่าร้อยละผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโน้ต ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าก่อนและหลังเรียน	ค่าร้อยละความก้าวหน้าก่อนและหลังเรียน
คะแนนก่อนเรียน	10	30	19.60	65.33		
คะแนนหลังเรียน	10	30	26.10	87.00	6.50	21.67

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านโน้ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 19.60 คิดเป็นร้อยละ 65.33 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 26.10 คิดเป็นร้อยละ 87.00 โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย 6.50 คิดเป็นร้อยละ 21.67

5. ผลการประเมินคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ

ตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ข้อ	พฤติกรรมที่แสดงออก	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปรผล
1	นักเรียนฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนสม่ำเสมอ	4.10	0.538	มาก
2	นักเรียนฝึกอ่านโน้ตในช่วงเวลาว่างเสมอ	4.50	0.500	มาก
3	นักเรียนขอให้ครูช่วยฝึกซ้อมเพิ่มเติมในเวลาว่างเสมอ	4.30	0.781	มาก
4	นักเรียนเห็นว่าการฝึกซ้อมดนตรีเป็นเรื่องสำคัญ	4.60	0.489	มากที่สุด
5	นักเรียนใช้เวลาระหว่างเรียนในการฝึกซ้อมให้ได้มากที่สุด	4.50	0.670	มาก
รวมเฉลี่ย		4.40	0.632	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ นั้นข้อที่มีคะแนนสูงที่สุดคือ ข้อที่ 4 นักเรียนเห็นว่าการฝึกซ้อมดนตรีเป็นเรื่องสำคัญ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.60 (S.D.= 0.489) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 นักเรียนฝึกอ่านโน้ตในช่วงเวลาว่าง และข้อที่ 5 นักเรียนใช้เวลาระหว่างเรียนในการฝึกซ้อมให้ได้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 (S.D.= 0.500 และ 0.670) ข้อที่นักเรียนเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 1 นักเรียนฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.10 (S.D.= 0.538)

การอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.75/83.00

การสร้างแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ในครั้งนี้มีประสิทธิภาพเนื่องจากการศึกษาจากเอกสาร ตำรา การสร้างแบบฝึกทักษะ วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้ทักษะทางดนตรี ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนทักษะทางดนตรีประเภทเครื่องตีประกอบกับการสัมภาษณ์ครูผู้สอนดนตรีโดยตรงทำให้เข้าใจปัญหาที่แท้จริง จนนำมาสู่การพัฒนาแบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ จำนวน 4 ชุดแบบฝึกทักษะซึ่งประกอบไปด้วย ด้วย 1) แบบฝึกทักษะ เรื่อง วิธีการบรรเลงขั้นพื้นฐาน การจับไม้ตี ท่านั่ง การตีคู่ 4 และคู่ 8 2) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแบ่งมือและคู่เสียงสำหรับฆ้องวงใหญ่ 3) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การกรอและการตีประคบมือ 4) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การสะบัดและบทเพลงสำหรับฆ้องวงใหญ่โดยมีการจัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่จากง่ายไปยากเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักเรียน ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้คะแนนในแต่ละแบบฝึกมีพัฒนาการที่สูงขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุกรี เจริญสุข (2542) ได้สรุปการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของซูซูกิ (Suzuki Method) ว่าเป็นการสอบแบบลำดับขั้นจากง่ายไปยาก โดยมี 4 ขั้นตอนหลักคือ การฟังแบบซ้ำ ๆ การเลียนแบบการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ และการจดจำฝังใจ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ และความสามารถในการอ่านโน้ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้แบบโดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนได้คะแนน

เฉลี่ย 34.60 คิดเป็น ร้อยละ 69.20 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 47.80 คิดเป็นร้อยละ 95.60 โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย 13.20 คิดเป็นร้อยละ 26.40

ความสามารถในการอ่านโน้ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้แบบโดยใช้แบบฝึกทักษะ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 19.60 คิดเป็น ร้อยละ 65.33 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 26.10 คิดเป็นร้อยละ 87.00 โดยมีค่าความก้าวหน้าเฉลี่ย 6.50 คิดเป็นร้อยละ 21.67

สาเหตุที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านโน้ต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องมาจากการใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ซึ่งเมื่อนักเรียนได้ฝึกทักษะการบรรเลงจากง่ายไปยาก ทำให้พื้นฐานของการฝึกทักษะการปฏิบัติมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้นเมื่อพื้นฐานดีจึงนำไปสู่การเรียนรู้และต่อยอดที่ดีตามไปด้วย อีกทั้งแบบฝึกนี้ยังช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่านโน้ต และสามารถใช้ในการทบทวนการฝึกซ้อมได้ด้วยตนเองอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี (2543: 25) ที่ได้กล่าวว่า ความซ้ำซาก นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความคุ้นเคย อันเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะพาไปสู่รสชาติอันดื่มด่ำแห่งศิลปะดนตรี ซึ่งการทำซ้ำนี้เองเป็นวิธีการเดียวที่จะสามารถเพิ่มพูนทักษะทางดนตรีได้

3. ผลการประเมินคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ นั้น ข้อที่มีคะแนนสูงที่สุด คือ ข้อที่ 4 นักเรียนเห็นว่าการฝึกซ้อมดนตรีเป็นเรื่องสำคัญ ค่าเฉลี่ย 4.60 (S.D.= 0.489) รองลงมาคือ ข้อที่ 2 นักเรียนฝึกอ่านโน้ตในช่วงเวลาว่าง และข้อที่ 5 นักเรียนใช้เวลาระหว่างเรียนในการฝึกซ้อมให้ได้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 (S.D.= 0.500 และ 0.670) ข้อที่นักเรียนเห็นว่าสำคัญน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 1 นักเรียนฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนสม่ำเสมอ ค่าเฉลี่ย 4.10 (S.D.= 0.538) โดยมีค่าเฉลี่ยในเรื่องคุณลักษณะด้านความมีวินัยในการฝึกซ้อม รวม 4.40 (S.D.= 0.632) แปรผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าเมื่อผู้เรียนมีหลักในการเรียนรู้และมีแบบฝึกสำหรับทบทวนบทเรียนนั้นทำให้ผู้เรียนมีความต้องการในการฝึกซ้อมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองในเวลาว่างอีกด้วย

การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีจึงถือเป็นส่วนสำคัญในการช่วยปูพื้นฐานองค์ความรู้ให้กับผู้เรียน อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนทั้งทางตรง คือ ได้เรียนรู้การอ่านโน้ตจากแบบฝึก และได้ใช้แบบฝึกในการพัฒนาตนเองด้านทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี อีกทั้งในทางอ้อมนั้นหากผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้เพิ่มเติมยังสามารถที่จะนำแบบฝึกดังกล่าวนี้ไปใช้ในการทบทวนบทเรียนและการฝึกซ้อมในเวลาว่างได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสร้างแบบฝึกทักษะทางดนตรีในเครื่องมืออื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนด้านดนตรีในแต่ละระดับชั้น

2. ควรมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปขยายผลทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนอื่นที่มีปัญหาใกล้เคียงกัน และมีบริบทที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้ได้ข้อสรุปผลการวิจัยที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2543). **สังคีตนิยมว่าด้วยดนตรีไทย.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2538). **กิจกรรมดนตรีสำหรับครู.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธิติ ปัญญาอินทร์. (2553). **การจัดการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีสากลของครูผู้สอนดนตรีในโรงเรียนมัธยมจังหวัดบุรีรัมย์.** วิจัยทุนสนับสนุน. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

วิไลพร ภูมิเขตร์. (2560). **การพัฒนาทักษะการเป่าขลุ่ยเพียงออโดยใช้กระบวนการปฏิบัติประกอบแบบฝึกทักษะ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ.** กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สุกรี เจริญสุข. (2542). **คู่มือการอบรมครูซูซูกิและการเป็นครูซูซูกิขั้นต้น.** นครปฐม : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.